

визначивши обсяг, рівень складності навчального матеріалу, викладає його, поєднуючи часткове пояснення нового матеріалу з постановкою проблемних питань, пізнавальних завдань. При використанні таких методів перед студентами ставляться завдання, що не мають однозначного рішення, наприклад, задача, яка має не один, а декілька розв'язків, а вони повинні самостійно висунути можливі способи розв'язання. В даний час розроблено і ефективно використовується кілька десятків евристичних методів. Універсальних серед них немає, і в кожній конкретній ситуації рекомендують спробувати застосовувати ряд методів, оскільки основне їхнє призначення полягає в активізації творчої діяльності. Особливо поширена евристична бесіда, під час якої вдало поставлені питання наводять учня на ідею розв'язання, на самостійне встановлення математичних фактів, методів. Також евристичні методи є методами для залучення студентів до роботи в аудиторії.

При використанні евристичних методів у навчанні викладач може стикнутися з труднощами. Наприклад, зменшується кількість аудиторних годин на викладання математичних дисциплін, а для засвоєння навчального матеріалу за допомогою евристичної бесіди необхідно більше часу, ніж при використанні готових алгоритмів, формул. Також активність аудиторної роботи студентів залежить від міжособових стосунків у групі, від соціальної активності її членів, і, безперечно, від базового рівня знань.

В. Г. Брусенцов

ЗДОРОВ'Я СТУДЕНТА – ЗАПОРУКА ПРОФЕСІЙНОЇ НАДІЙНОСТІ ФАХІВЦЯ

Одним з пріоритетних завдань при підготовці фахівців у сферах залізничного транспорту і транспортних технологій є формування у студентів таких компетентностей, як набуття навичок щодо здійснення безпечної діяльності, врахування фактора людини в транспортних технологіях.

Безпека сучасного транспортного процесу великою мірою визначається терміном «людський фактор», під яким розуміють рівень професійної надійності працівників, зокрема, представників операторських професій. Саме працівники локомотивних бригад і оперативного диспетчерського персоналу найбільшою мірою впливають на рівень безпеки на транспорті.

Одною з надважливих, але недооцінених підсистем у системній якості «професійна надійність» є рівень функціональної надійності. Рівень функціональної надійності – це «здатність функціональних систем організму забезпечувати динамічну стійкість у виконанні професійного завдання протягом певного часу і з заданою якістю». Найважливішою підсистемою рівня функціональної надійності є рівень здоров'я. Під

здоров'ям розуміють не тільки відсутність хвороби. Цей показник має кількісну оцінку в діапазоні від «безпечний рівень» (за Г. Л. Апанасенко) до «низький рівень», який вказує на наявну патологію. Рівень здоров'я визначає «запас міцності» працівника, його здатність зберігати працездатність в несприятливих станах стомлення і стресу, які є невід'ємними складовими трудового процесу.

Актуальність проблеми підвищує те, що рівень здоров'я населення в Україні в цілому істотно знижений, отже, це стосується і контингенту залізничних операторів. Обстеження, проведене серед студентів нашого університету виявило, що близько половини, а саме 44 % контингенту, мають рівень здоров'я в діапазоні від «нижче середнього» до «низький рівень». Отже, від початку навчання закладається підготовка фахівців з низьким рівнем професійної надійності. Ситуація явно неприйнятна і потребує суттєвої корекції.

Шляхи до розв'язання проблеми допомагає визначити твердження Всесвітньої Організації Охорони Здоров'я про те, що «рівень здоров'я» на 50 % визначається способом життя людини. На сьогодні з факторів, що входять в поняття «спосіб життя», найважливішу роль відіграє «гіподинамія» (недостатня фізична активність). Гіподинамія – одна з головних причин смертності в Україні, але її небезпека не до кінця оцінена в менталітеті населення. У розвинених країнах ведеться системна боротьба з гіподинамією і результатом стає збільшення тривалості життя, порівняно з Україною, на 10 – 20 років. Важливо врахувати, що з цілої низки причин фізична активність сучасних студентів істотно знижена відносно часів, коли студентами були їхні батьки, до чого додається ще й низка негативних для здоров'я факторів.

Одним з напрямів вирішення проблеми може стати масована пропаганда здорового способу життя, оскільки переважна більшість людей легко їй піддаються. Як приклад, наведемо проведення в УкрДУЗТ традиційних «Днів здоров'я». Тема активного способу життя і піклування про власне здоров'я повинна звучати не тільки при викладанні дисциплін кафедри охорони праці і навколишнього середовища. Доцільно створити умови, при яких студент міг би об'єктивно оцінити свій наявний рівень і забезпечити можливість занять у спортивних секціях.

*Т. В. Бутько, Т. Ю. Калашнікова,
О. А. Малахова*

УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ СТУДЕНТІВ ФАКУЛЬТЕТУ УПП У СУЧАСНИХ УМОВАХ

Підготовка майбутніх фахівців зі спеціальності «Організація перевезень та управління на залізничному транспорті» передбачає у